

senki sem ismeri. A múzeumban, ahol dolgozik, a bevonuló politika ugyanígy zilál szét minden értéket. A szak tudós régi igazgatót elkergetik. A tisztviselők állandó rettegésben végzik munkájukat. Ám az új elvtársvezető is csak addig jó, amíg idejét a kommunista sejtnek áldozza. Amint figyelme valamilyen terv, valamilyen egyéni alkotás felé lendül, már gyanus — távoznia kell.

Amint e rövid összefoglalásból is látjuk, Pantjelejmon Romanov Oroszországában haldoklik az élet. Lassú halál ez. Fojtó, fülledt pára áramlik e lapokból, mocsárgőz: a mai Oroszország fertőzött légköre.

Mert hiába «pjetiletka» és traktor és szédületes tempó: Oroszország már egyszer hírhedtté vált Potemkin-falvairól. S az irodalom, ez az egyetlen élő organizmus az egyetemes haldoklásban, meg fogja mutatni a világnak és a történelemnek, mi csoda szörnyű, ástító ür feketéllik a bolsevizmus festett kulisszái mögött.

Szakáts László.

François Mauriac: A Frontenac-misztérium. (Vigilia-könyvek 2.)

Mauriac nevét a *Korunk Szava* és a köréje tömörült fiatal írógárda dobta be a szélesebb értelemben vett magyar köztudatba. Idézték, írtak róla és most magát Mauriacot is megszólaltatták, úgy hisszük éppen időben. Reméljük, hogy ezzel a regény nyel Mauriac elnyeri a magyar írók becsülése mellé a magyar közönség rokonszenvét is. A fiatal írónemzedéknek pedig bizonyítékul szolgálhat ez a könyv arra, hogy nemcsak beszélt Mauriacról, hanem méltán beszélt róla. És fegyverük is lehet a *Frontenac-misztérium* egy európaibb értelmű katolikus regény követelésében, amely merőben más, mint azok a könyvek, amelyeket nálunk «katolikus regény» fölírással dobtak a könyvpiacra.

Mauriac regénye már a címében is hirdeti azt a misztikumot, amely tartalmában kifejezést nyer. A történet egy, a katholicizmus mélyen átítatott család tagjainak, a Frontenacoknak az élete. A «misztérium» az a szinte természetfölötti vonzó légkör, amely mindenkít lenyűgöz, ki ennek a családnak a környezetébe kerül. Ez a csak lírával kifejezhető és érzékelhető kereszténység még az istentagadó nagybácsi szeretőjét is megérinti. Ebben a regényben még a telefondrótok szárait is valami misztikus ragyogású glóriola veszi körül, mert a Frontenac anyát kötik össze a Frontenac fiúval. Remekbekészült könyv, mely a benne visszaadott modern és keresztény élet művészi rajzával legjobb bizonyítéka annak, hogy az örök vallás mennyire át tudja hatni a mai életnek szinte minden hétköznapi és vasárnapi vonatkozását. Régóta nem olvastunk külföldi írótól magyar fordításban ilyen finom és művészi könyvet és különösen öröm számunkra az, hogy a Frontenac-misztérium magyar fordításának és kiadásának a dicsősége azoké, akiket megillet, fiatal írónké.

Szabó Zoltán.

L. F. Céline: Utazás az éjszaka mélyére. Nova kiadása. 1934.

1. Franciaországban évente két regény lesz híres. Az egyik, amelyik megnyeri a Goncourt-díjat, a másik — amelyiknek meg kellett volna nyernie. L. F. Céline regénye nem nyerte meg, vesztes maradt Mazeline közepes, sehideg-semeleg Balzac-utánérzésével szemben. Az *Utazás az éjszaka mélyére* mindennek mondható, csak nem lagymatagnak. Szinte szokatlanul erős, goromba, néhol teljesen anarkista alkotás. Életrajzi elemek duzzasztják föl, keserű líraiság árad benne.

2. Közepében divatos embertípus áll: a magányos ember. A huszadik század technikai iramának első biztos